

Watt's UP!

ON/OFF

De droomjob van Jordy

ZO ZIT DAT

De differentieelschakelaar

DUAAL LEREN

Meedraaien in een bedrijf

14

18

28

Watt's UP!

**ELEKTROTECHNIEK
IS MAGNIFIEK**

- 2 **GOED GEKOZEN!**
Maarten koos bewust voor het beroepsonderwijs
- 6 **DE HELDEN VAN ...**
De Prins Diest
- 10 **HET CIJFER**
Er wachten 2.000 elektrotechnische vacatures op jou
- 12 **UITGELEGD**
Het ABC van led
- 14 **ON/OFF**
Jordy op zoek naar zijn droomjob
- 18 **FOR DUMMIES**
Hoe werkt een differentieel?
- 20 **HOT OR NOT?**
Cleanrooms
- 23 **DE SWITCH**
Van de supermarkt tot elektriciën
- 28 **DUAAL LEREN**
De ideale oplossing voor Jonathan

Wij zoeken zelf uit hoe iets werkt.

28

Cleanrooms: een nieuwe uitdaging voor elektriciens.

14

23

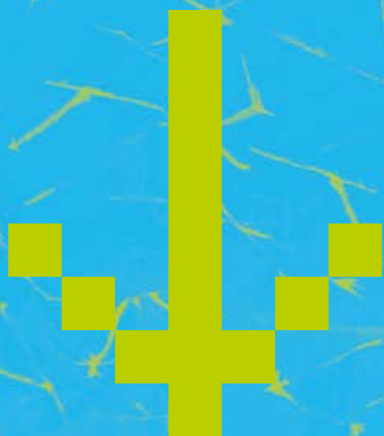
6

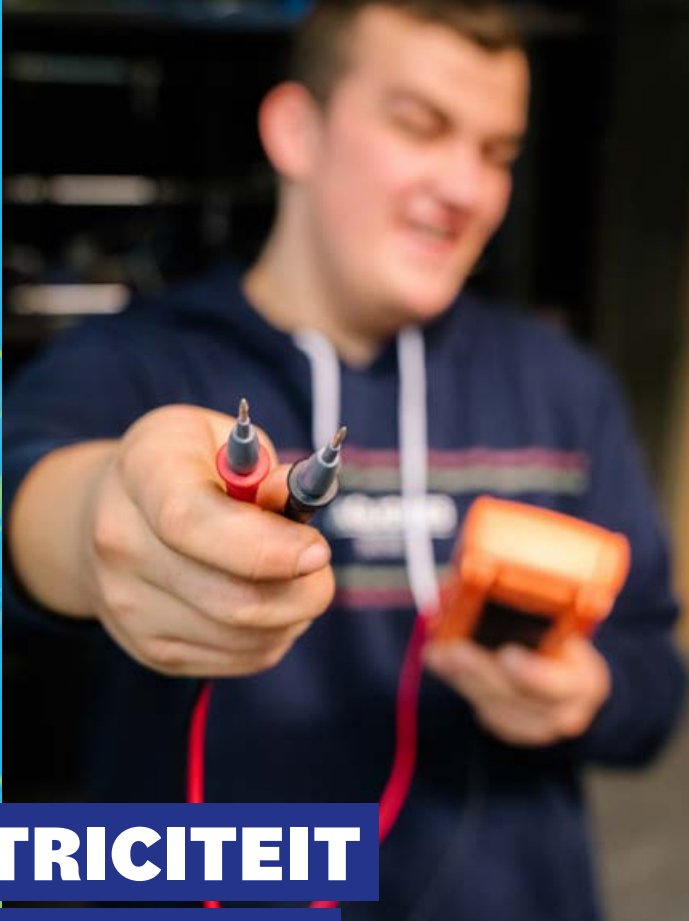
Licht-
specialist:
iets voor
mij?

Na een carrière van
tien jaar besloot ze haar
droom waar te maken.

MAARTEN BOELS (17 JAAR)
6 BSO ELEKTRISCHE INSTALLATIES
DE PRINS DIEST

**“MET ELEKTRICITEIT
KUN JE HET GEVAAR
OPZOEKEN ...
OP EEN VEILIGE MANIER!”**

“Ik heb vanaf het eerste middelbaar bewust gekozen voor het beroepsonderwijs, omdat je dan de meeste praktijk-ervaring opbouwt.

Mijn ouders stonden ook volledig achter die beslissing. Mijn vader zet poorten, mijn stiefvader is zelfstandige in land- en tuinbouwmachines. Dat ik zo graag met mijn handen werk, heb ik ongetwijfeld van thuis meegekregen. Ik wist bovendien al snel dat ik me wou specialiseren in elektriciteit, omdat het spannende materie is. Met elektriciteit kun je het gevaar opzoeken. Zonder veel risico's te nemen natuurlijk, want je leert van in het begin op een veilige manier te werken.”

“Het liefst leer ik al doende.

Daarom vind ik de stages in onze opleiding erg boeiend. Die duren steeds 'maar' twee weken, maar omdat ze zo intensief zijn leer je ontzettend veel bij. Tijdens mijn eerste stage heb ik meegelopen met een zelfstandige elektricien. Mijn tweede stage was bij BSP Technics, een groter elektriciteitsbedrijf dat op dat moment alle aansluitingen in een groot kantoorgebouw moest voorzien, van verlichting tot databekabeling. Hoewel ik geen grote fan ben van datakabels - je moet goed opletten dat je ze niet plooit, anders gaan ze kapot - vond ik het geweldig om hierbij te helpen. Als een project klaar moet zijn tegen een vooraf bepaalde deadline mag je niet slabakken! Die druk zorgde ervoor dat ik extra gemotiveerd was. Ook kon ik mijn hoofd er beter bijhouden, want ik kon het mij niet permitteren om fouten te maken.”

“In mijn vrije tijd doe ik weekendwerk als elektricien, op mijn laatste stageplaats.

Omdat we op werven in het hele land werken, zijn het soms lange dagen. Een keer moesten we van Tienen helemaal naar Brugge rijden. We vertrokken om 4u30 's morgens en waren pas tegen 21u thuis. Maar dat hoort bij de job. Het schrikt me zeker niet af om dat voor de rest van mijn leven te doen. Ik ben dus van plan om nog een zevende jaar te volgen, en daarna hopelijk bij die firma te starten als zelfstandige kracht of werknemer.”

**“PRAKTIJK IS HET
ALLERBELANGRIJKSTE
IN ONZE RICHTING.
DA’S ZALIG!”**

**6 BSO ELEKTRISCHE INSTALLATIES
DE PRINS DIEST**

ALS WE OP BEZOEK GAAN BIJ DE ZESDEJAARS BSO ELEKTRISCHE INSTALLATIES IN DE PRINS DIEST ZIJN DE NEGEN KLASGENOTEN VOLOP AAN HET WERKEN AAN HUN GIP'S.

Iedereen is in een opperbest humeur. De ene groep bouwt lachend robot WALL-E na, de andere een mini-carwash, er verrijst een garage met lift voor speelgoedwagens en even verderop staat een archiefkast getransformeerd tot drankauto-maat.

“Deze projecten zijn het leukste van de hele opleiding”, klinkt het eensgezind. “Je moet creatief zijn en vaak zelf uitzoeken hoe iets werkt, omdat we nog niet alles wat we moeten toepassen gezien hebben in de les. De ene is daar beter in dan de andere, maar omdat we samenwerken helpen we elkaar continu. Als het uiteindelijk lukt, is dat geweldig.”

Door de vele praktijk die de jongens de voorbije jaren voor de kiezen kregen kunnen ze na dit

schooljaar in principe beginnen te werken. Toch overweegt niet één van hen om afscheid te nemen van de schoolbanken: iedereen gaat voor een zevende jaar, een voorbereidend schakeljaar hoger onderwijs of een extra opleiding. Van enthousiasme gesproken!

Dylan:

“Iedereen heeft ooit een elektricien nodig.”

“Toen ik naar het middelbaar ging wist ik zeker dat ik een richting met veel praktijk wou volgen. Maar welke? Daar heb ik even over getwijfeld. Tot mijn oom, die elektricien is, mij meer over zijn job heeft verteld. Mijn interesse was meteen gewekt omdat er zo veel afwisseling in zijn dagen zit. Ook mijn vader vond het een uitstekend idee dat ik voor elektriciteit zou gaan. Iedereen heeft wel eens een elektricien nodig, met dit diploma vind je zeker werk. Nu ik bijna ben afgestudeerd weet ik dat onze verwachtingen klopten. Ik heb de juiste keuze gemaakt!”

Aimé:

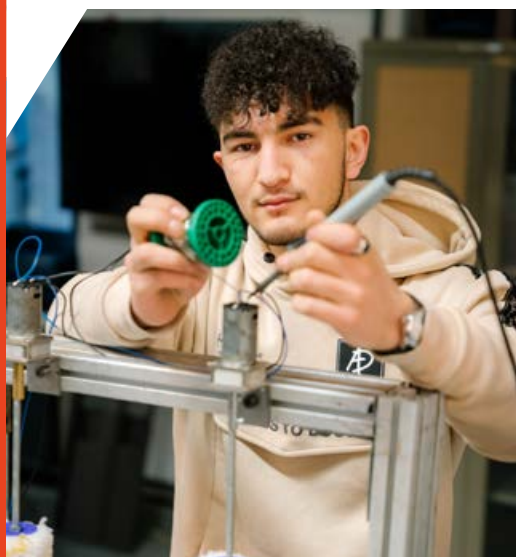
“We mogen spelen in de les.”

“Wat ik zo fijn vind aan onze opleiding? De sfeer! We moeten niet urenlang op onze stoel blijven zitten en zwijgen. We mogen met onze handen werken, rondlopen, babbelen. Eigenlijk mogen we spelen in de les. Bovendien komen we in onze klas allemaal goed met elkaar overeen. Dat maakt het nog gezanter.”

Salehi:

“Van OKAN naar elektrische installaties”

“Ik ben vier jaar geleden naar België verhuisd, uit Afghanistan. Eerst zat ik in een OKAN-klas om Nederlands te leren, daarna koos ik voor elektriciteit. Het is niet gemakkelijk, want ik spreek de taal nog niet perfect. Gelukkig begrijpt onze praktijkleraar dat. Als ik een woord niet ken neemt meneer Vleminckx de tijd om duidelijk uit te leggen wat het betekent, zodat ik verder kan.”

Jarny:

“Ik word specialist elektriciteit én sanitair.”

“Na dit schooljaar wil ik een bijkomende opleiding sanitair volgen. Ik weet nog niet via welk traject, waarschijnlijk in avondonderwijs. Het is de bedoeling om daarna een eigen bedrijf te starten, gespecialiseerd in sanitair en elektriciteitswerken. Eerst alleen als zelfstandige, daarna hopelijk met een paar werknemers in dienst.”

Iqbal:

“Ik wil zo lang mogelijk naar school.”

“Ik heb voor elektriciteit gekozen omdat mijn vader ingenieur was in Afghanistan. Dat leunt er het dichtst bij aan. Ik ben pas vijf jaar geleden naar België gekomen met mijn familie. Omdat we een paar keer zijn verhuisd moest ik veel van school veranderen. Gelukkig werd ik altijd goed opgenomen in de klas. Ook nu. Ik kan met de jaren steeds beter mee in de les, en het is de bedoeling om zeker nog een zevende jaar te doen. Mijn ouders willen dat ik zo lang mogelijk op school blijf.”

Kenji:

“Domotica lijkt me heel boeiend.”

“Wij gaan vanaf het vijfde jaar meermaals op stage. Ik heb telkens voor een ander bedrijf gekozen, om verschillende dingen te leren. Zo kwam ik onder andere terecht bij een elektricien gespecialiseerd in domotica. Op school hadden we daar nog weinig over geleerd, maar toen kon ik uitgebreid kennismaken met Teletask. Daarmee kan je alles in huis zo programmeren dat je het kan bedienen via een knop, of zelfs via je gsm. Van rolluiken tot verlichting, verwarming, noem maar op. Ik vond dat heel interessant en zou me er graag verder in verdiepen.”

**MEER OVER
ELEKTROTECHNISCHE
STUDIERICHTINGEN
VIND JE OP
[wattsup.be/nl/
welke-richtingen](http://wattsup.be/nl/welke-richtingen)**

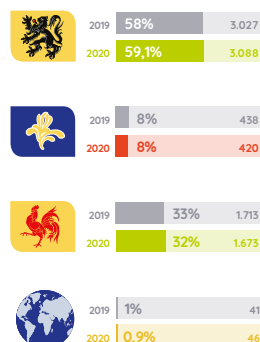
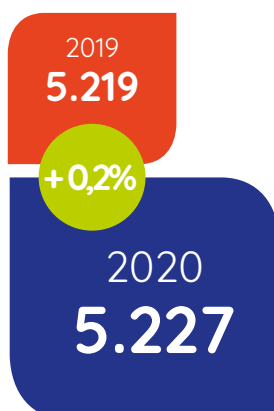
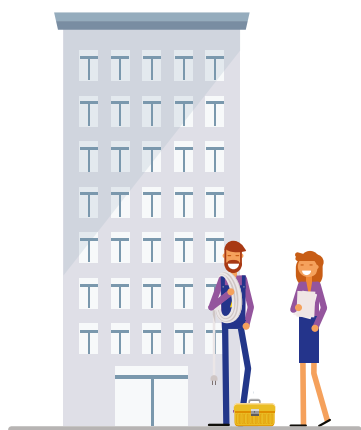
ER WORDT VAAK MET CIJFERS GEGOOCHELD. MAAR IS EEN GETAL VEEL OF WEINIG? IN DEZE RUBRIEK VERDUIDELIJKEN WE TELKENS ÉÉN OPVALLEND CIJFER.

DE 2.000 ELEKTROTECHNISCHE VACATURES DIE WACHTEN OM INGEVULD TE WORDEN.

2.000

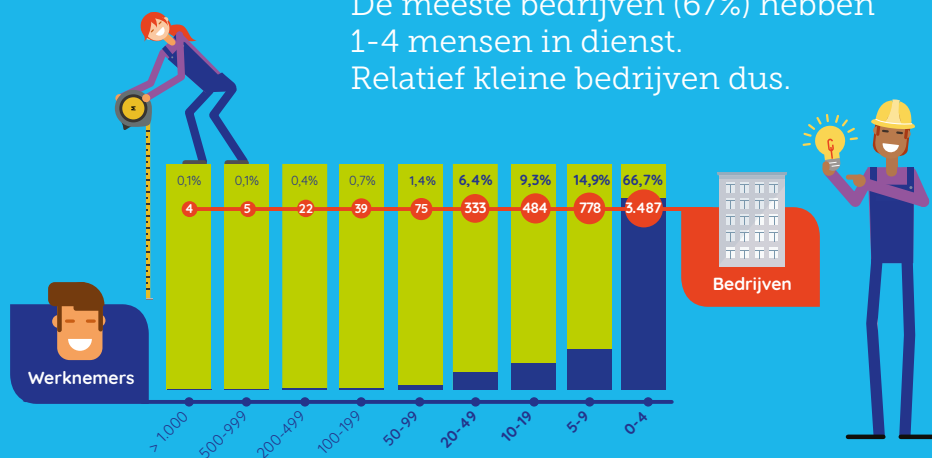
Meer dan 2.000 vacatures?

**MAAR HOVEEL ELEKTROTECHNISCHE
BEDRIJVEN DIE PERSONEEL TEWERKSTELLEN
ZIJN ER EIGENLIJK IN BELGIË?**

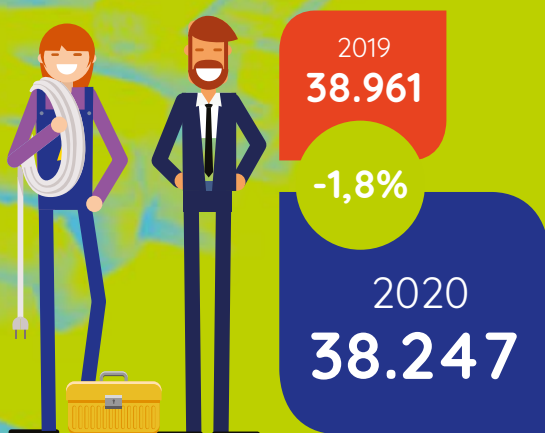

HOE GROOT ZIJN DEZE BEDRIJVEN?

De meeste bedrijven (67%) hebben 1-4 mensen in dienst.
Relatief kleine bedrijven dus.

HOEVEEL MENSEN WERKEN ER?

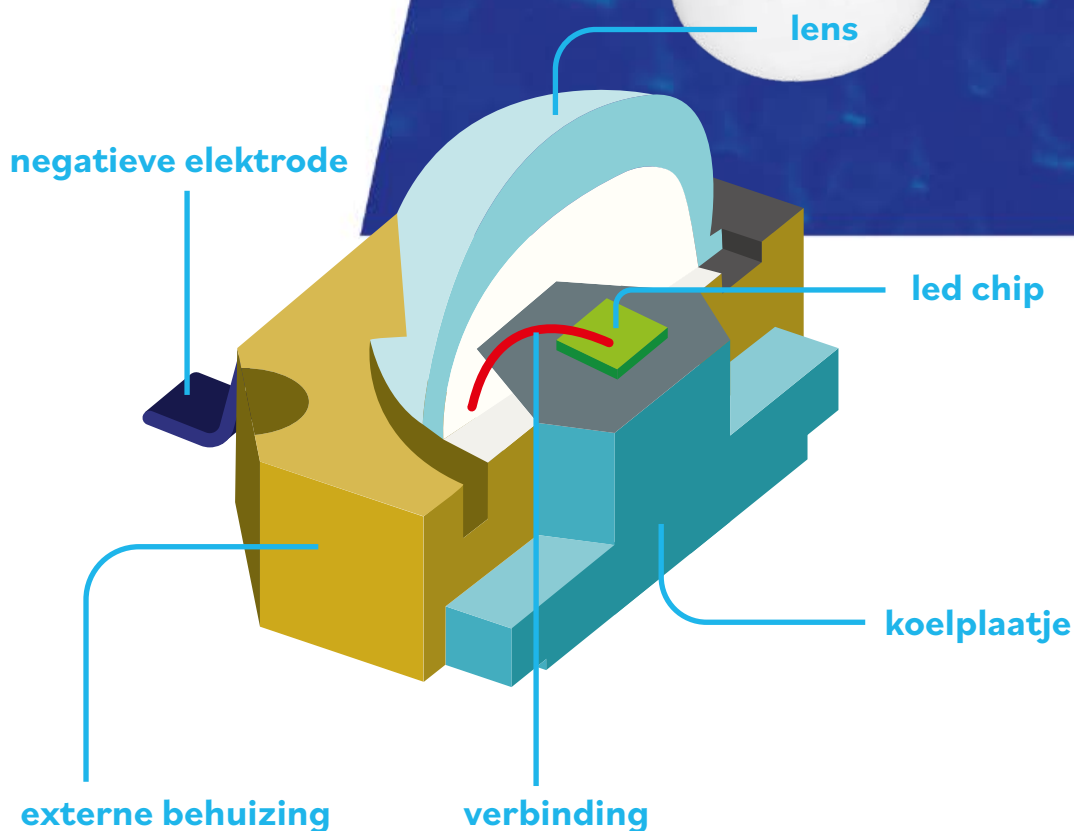

In 2020 werkten er 38.247 arbeiders en bedienden in de elektrotechnische sector. Dat is ongeveer het totaal aantal inwoners van een grote gemeente! Wanneer er de komende jaren meer dan 2.000 vacatures zijn betekent dit dat het totaal aantal werknemers zal stijgen met 5%.

	2019	2020
Arbeiders	75,1%	28.740
Leerling-stagiair* > 19 jaar	1,7%	661
Leerling-stagiair* < 19 jaar	0,8%	319
Bedienden**	22,2%	8.482
Leerling-stagiair**	0,2%	45
		29.282

HET ABC VAN LED

IEDEREEN WIL LED. ZE ZIJN KLEIN,
SCHOKBESTENDIG, DUURZAAM EN
BETROUWBAAR. DAT MAAKT HEN DE
TOEKOMST VAN HET LICHT.

Leds worden aangestuurd via een stroom die ofwel op de print, dichtbij de led wordt gecreëerd via een weerstand, ofwel via een klein stroomcircuit. Je kan de led ook rechtstreeks aansturen met een stroomgestuurde voeding, er is dan geen stroomomvormer nodig voor de led.

ENKELE VAN DE GROTE VOORDELEN VAN LED ZIJN:

- ... Dat de lichtbron veel compacter is waardoor je betere controle hebt over je lichtbundel en meer gericht licht kunt toepassen.
- ... Dat het energieverbruik significant lager is dan conventionele verlichting.
- ... Dat je de led makkelijk kunt aansturen en daardoor dimmen.

Er bestaan twee verschillende systemen voor ledarmaturen:

1. **Modulair:** Bestaande armaturen kunnen open gemaakt worden waarbij men bestaande led-lampen kan onderhouden of vervangen door nieuwe. Deze armaturen zijn doorgaans ook geschikt voor retrofit of relighting, waarbij men de oude verlichting in een bestaand armatuur (bijvoorbeeld gloeilamp of ontla-dingslamp), vervangt door een nieuwere versie (led-lamp of led-TL) met minder energieverbruik en betere lichtprestatie.
2. **Sealed for life:** Dit zijn led-toestellen die hermetisch zijn afgesloten zijn met als doel ze te beschermen tegen externe invloeden. Ze zijn niet meer open te maken waardoor onderhoud moeilijk of niet meer mogelijk is.

A young man with short brown hair, wearing a black hoodie, is looking upwards and to the left. He is standing in front of the Eiffel Tower, which is visible in the background. The tower's intricate metal lattice structure is prominent, and the sky is a pale blue with some clouds. The man's expression is thoughtful and hopeful.

**“MIJN DROOMJOB?
DE SLIMME
GEBOUWEN
VAN DE TOEKOMST
ONTWERPEN!”**

JORDY RUYTERS (17) STUDEERT BINNENKORT AF ALS ELEKTRICIEN. ZIJN INTERESSE VOOR TECHNIEK WIL HIJ LATER COMBINEREN MET ZIJN PASSIE VOOR ONTWERP. HOE HIJ DAT ZAL DOEN, WEET HIJ NOG NIET. MAAR MISSCHIEN KAN HET WEL ALS ELEKTRICIEN GESPECIALISEERD IN VERLICHTING? WIJ POLSTEN BIJ LICHTSPECIALIST ELECTRO BIESMANS OF HET PROFIEL VAN JORDY BINNEN HET BEDRIJF ZOU PASSEN.

“Met het diploma Elektrische Installaties dat ik straks behaal kan je meteen aan de slag”, vertelt Jordy. “Ik kan snel werk vinden als zelfstandige of als technicus industriële of huishoudelijke installaties. Maar ik wil toch liever iets anders doen. Van kinds af aan ben ik gefascineerd door gebouwen. Het is mijn droom om elektriciteit en technieken optimaal te integreren in het ontwerp van huizen.”

ANDERS WONEN

“Ik geloof dat de manier waarop we wonen de komende jaren gaat veranderen. Steeds meer mensen gaan bijvoorbeeld met een elektrische auto rijden, dus er zal aandacht zijn voor zaken als laadpalen. Groene energie komt sowieso meer in de kijker. Wind en zon zijn zeker de energiebronnen van de toekomst. Maar de manier waarop we nu groene energie opwekken is nog niet duurzaam genoeg. Er is nog werk aan de winkel, hopelijk verandert

dat in de toekomst. Ook domotica zal steeds populairder worden. We zullen meer huishoudelijke apparaten kunnen bedienen via onze gsm, net als onze verwarming en verlichting. Elektriciens zullen dus steeds belangrijker worden. Ons takenpakket zal volgens mij ook wat veranderen. We zullen nog steeds moeten kappen, slijpen en stopcontacten aansluiten, maar daarnaast véél meer programmeren. Daar heb ik een goede basis van meegekregen. Praktische ervaring heb ik nog te weinig, maar dat komt wel. Als elektricien moet je sowieso altijd bijleren. Er is zoveel te weten. Zeker omdat er continu nieuwe dingen worden uitgevonden.”

**“IK WIL ALS
ELEKTRICIEN
MEEDENKEN
OVER HET
VOLLEDIGE ONTWERP
VAN EEN HUIS.”**

JORDY

“AUTOMATISATIE WORDT BINNENKORT DE GANGBARE NORM.” LUC

Dat de huizen van de toekomst vandaag al vorm krijgen, weet Luc Biesmans als geen ander. In 2000 richtte hij lichtspeciaalzaak Electro Biesmans op vanuit zijn passie voor verlichting, na een carrière als ingenieur automatisatie bij de NAVO. “Wij zijn gespecialiseerd in designverlichting. Onze lampen zijn vaak groot en duur, je moet ze bij wijze van spreken met fluwelen handschoenen ophangen. Daarom leggen we ons niet alleen toe op de verkoop, maar ook op de installatie ervan. Bovendien is onze verlichting bijna altijd DALI-geschakeld. Dat wil zeggen dat klanten de led-verlichting aansturen via een domoticasysteem.”

TRAINING ON THE JOB

Luc zag zijn vakgebied de voorbije twintig jaar sterk evolueren. "Vandaag plaatsen we installaties waarbij de lichten in de garage vanzelf gaan branden wanneer je met de auto binnenrijdt. De sensoren zien namelijk dat je thuis komt. Ook het licht in de keuken gaat meteen aan, omdat het de kamer is waar je daarna naartoe gaat. Is het tijd om te koken? Met één druk op de knop zal alle verlichting boven de werkbladen fel branden. Ga je relaxen? Dan kies je de ontspanningsmodus, waardoor alles dimt." Dat allemaal uitdenken samen met de klant, programmeren én plaatsen vraagt echter veel expertise. "Wij zoeken dus mensen met een goede technische basis. Via trainingen en demonstraties in het bedrijf groeien zij door van plaatser tot installateur. Maar het mag je in dit vak ook niet ontbreken aan liefde voor ontwerp. Jordy zou daarom zeker in ons bedrijf passen."

NOG MAAR HET BEGIN

Ook Luc gelooft dat er in de toekomst meer en meer werk zal zijn voor specialisten elektriciteit en automatisatie. "Domotica en slimme technologie worden de standaard. Niet alleen in luxewoningen, ook in gewone huizen. Niet alleen brengt dat veel gemak met zich mee, het helpt ons ook om zuiniger te zijn. Sensoren kunnen helpen om lichten niet nodeloos te laten branden. Want het zijn misschien 'maar' leds, ze verbruiken nog steeds energie."

NOG NOOIT EEN SCHOK GEKREGEN VAN
EEN HUISHOUDTOESTEL? DAT HEB JE TE DANKEN
AAN DE DIFFERENTIEELSCHAKELAAR!

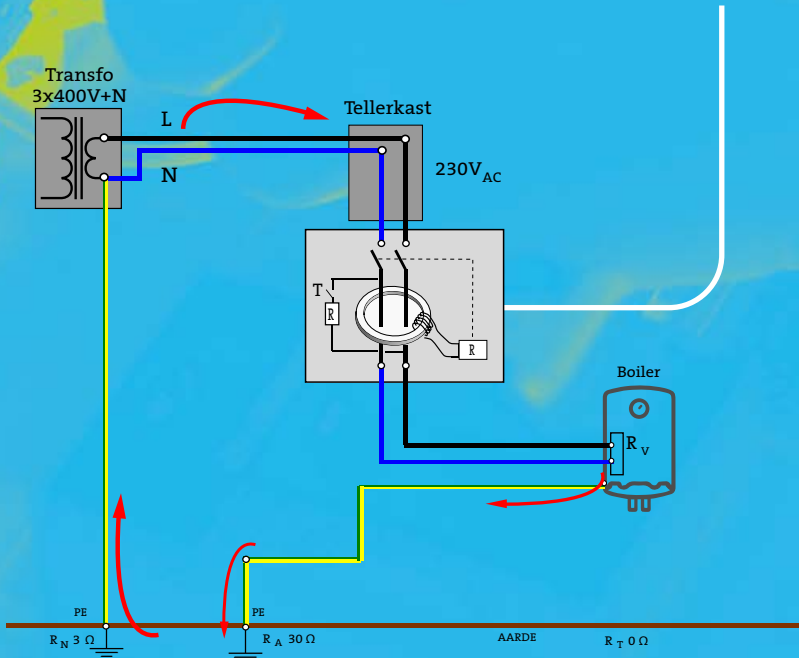
HET DIFFERENTIEEL DOET VEEL

Een differentieel beschermt je tegen elektrische schokken bij onrechtstreekse aanraking. Zodra een verliesstroom optreedt, maakt het differentieel de elektrische installatie spanningsloos.

Hoe sneller een installatie uitgeschakeld wordt, hoe veiliger. Het differentieel reageert al binnen enkele tienden of honderdsten van een seconde. Dat is de **uitschakeltijd**.

DIFFERENTIEEL

HOE WERKT HET?

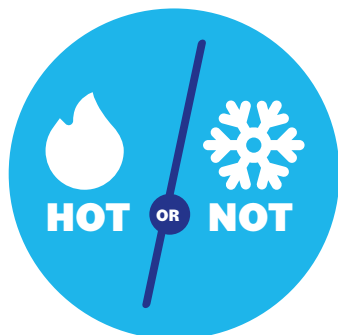
Neem nu deze stroomkring. In normale omstandigheden is de som van de stromen in de stroomkring nul. In dat geval doet het differentieel niets.

Als ergens in de stroomkring een verliesstroom ontstaat, is de som van de stromen niet langer gelijk aan nul. Dan schiet de magnetische kern in werking en wordt de uitschakelspoel geactiveerd. Die schakelt de elektrische installatie uit.

**DEZE VIDEO TOONT JE
HOE DAT GAAT:**
[www.wattsup.be/
differentieelschakelaar](http://www.wattsup.be/differentieelschakelaar)

CLEANROOMS: EEN PARADIJS VOOR ELEKTRICIENS

IN BELGIË IS HET ONTWERPEN VAN
CLEANROOMS EEN FELBEGEERDE
VAARDIGHEID GEWORDEN IN STEEDS
MEER SECTOREN. EN DAT IS GOED
NIEUWS VOOR DE ELEKTRICIENS.

EEN CLEANROOM, WAT IS DAT?

Een cleanroom is een steriele ruimte waarin de atmosfeer wordt gecontroleerd op temperatuur, vochtigheid, druk en stof. Ideaal voor zeer gespecialiseerde activiteiten voor onderzoek en ontwikkeling!

Het bekendste voorbeeld van een cleanroom is de operatiekamer van een ziekenhuis, die te allen tijde perfect steriel moet zijn.

(BIJNA) IEDEREEN WIL ER EEN

"Cleanrooms zijn ontstaan toen Amerika en Rusland de ruimte gingen ontdekken," legt Manu Xhaufleur, gedelegeerd bestuurder bij Applicair, uit. "Ze hadden een extreem schone omgeving nodig om hun onderdelen te produceren. Traditioneel worden cleanrooms gebruikt in de lucht- en ruimtevaartsector, ziekenhuizen, de farmaceutische industrie en de biotechnologie in het algemeen. In de komende jaren zouden ze ook kunnen worden gebruikt in innoverende sectoren, zoals de elektronica en de voedingsindustrie, waar steeds strengere reinheidsnormen worden gehanteerd. Dit vakgebied heeft dus een grote toekomst voor zich."

APPLICAIR, GEVESTIGD IN HERVE (PROVINCIE LUIK), ONTWERPT SINDS HET MIDDEN VAN DE JAREN NEGENTIG "INSTAPKLARE" CLEANROOMS. IN 25 JAAR TIJD HEBBEN ZIJ DE SECTOR ZIEN EVOLUEREN EN DE VOORUITZICHTEN AANZIENLIJK ZIEN VERRUIMEN.

EEN NIEUWE UITDAGING VOOR ELEKTRICIENS

De cleanroom is een kruispunt van technologieën waar elektriciteit een superbelangrijke rol speelt. "We hebben onze elektriciens voortdurend nodig, of het nu gaat om het ontwerp, de installatie of het oplossen van problemen," vertelt Manu Xhaufclair. Naast de klassieke industriële taken zoals stroomvoorziening en verlichting, vereist een cleanroom veel werk op het gebied van bekabeling, uitvoering van sensoren en automatisering. "In de uitvoeringsfase mobiliseert het elektrische station van een klassieke cleanroom van 250m² 8 mensen gedurende 3 maanden, zowel in het werkatelier als ter plaatse!"

"Het is een heel gevarieerde job, vooral omdat we met verschillende apparatuur en merken werken. Het is nodig om regelmatig bij te scholen: de eisen van de klant en de technologieën veranderen voortdurend. De meest recente trend in cleanrooms is de bewaking en registratie van data, plus bediening vanop afstand. "

HERVÉ XHAUFLAIR,
PROJECTLEIDER EN
ELEKTROMECHANICUS
BIJ APPLICAIR

**HET IS NOOIT
TE LAAT OM
ELEKTRICIEN
TE WORDEN**

“IK KENDE HET VERSCHIL TUSSEN EEN MOER EN EEN BOUT NIET EN HAD NOOIT VAN DE WET VAN OHM GEHOORD. EN KIJK NU!”

HOEWEL SARAH (31) ALTIJD HEEFT GEWETEN DAT ZE ELEKTRICIEN WOU WORDEN, VOND ZE DAT IN HET MIDDELBAAR EEN MOEILIJKE STAP ALS MEISJE. DE KEUZE VIEL DUS OP VERKOOP-ETALAGE. NA EEN CARRIÈRE IN EEN SUPERMARKT BESLOOT ZE MEER DAN TIEN JAAR LATER ALSNOG HAAR DROOM WAAR TE MAKEN.

"De hele dag achter een bureau zitten is niets voor mij. Verkoop vond ik dus een prima plan b, dat is ook heel actief. Na het middelbaar werd ik mama en ging ik zo snel mogelijk geld verdienen. Ik kon aan de slag bij Colruyt en groeide door tot store manager. Maar door de hoge werkdruk en de moeilijke werkuren sloeg na tien jaar de twijfel toe. Zeker toen ik mijn huidige vriend leerde kennen, die toen zelfstandig elektricien was. Ik hielp hem regelmatig dingen voor te bereiden en ging soms mee naar een werf. Het begon steeds meer te kriebelen om voor mijn vroegere droom te gaan."

Schreef je je in voor een volwassenenopleiding?

SARAH: "Ik nam ontslag in de supermarkt en ging met dienstencheques werken, om me in mijn vrije tijd in de materie te verdiepen. Maar door een reorganisatie raakte ik die job kwijt. Omdat ik deze keer onvrijwillig werkloos was, had ik de kans om een opleiding te volgen via VDAB met behoud van mijn uitkering. Die heb ik met beide handen gegrepen."

Hoe lang duurt zo'n VDAB-opleiding?

"Dat varieert. Mijn opleiding residentiële elektriciteit in Schoten duurde negen maanden. Maar er was een wachtlijst, omdat er toen maar 10 mensen per keer konden starten. Ook moest ik eerst testen afleggen bij VDAB, om mijn competenties in kaart te brengen. De theorie met vragen over onder meer wiskunde was geen probleem. Het praktische deel vond ik moeilijker. Ik had nog nooit met mijn handen gewerkt, ik kende het verschil tussen een moer en een bout niet! Gelukkig kon ik die praktische kennis opkrikken via een extra opleiding terwijl ik toch op de wachtlijst stond."

Waren de lessen wat je ervan verwacht had?

"Het was zelfs nog leuker. Enerzijds kregen we theorie, anderzijds oefenden we van alles in ons eigen praktijkhoekje van drie op drie meter: lampen plaatsen, zekeringskasten aansluiten ... We maakten kennis met schakelingen, parlofonie en programmeren. Maar uiteraard is het onmogelijk om alle leerstof die je normaal verspreid over enkele jaren ziet in enkele maanden te proppen. We zagen dus steeds de basis, met de bedoeling om later verder te leren op de werkvloer."

Had je ook stage?

"Dat was niet verplicht. Omdat de eerste lockdown toen net begon heb ik gekozen geen stage te lopen. Maar dat heeft me niet verhinderd om snel werk te vinden. VDAB begeleidt je goed in je zoektocht, je wordt aangespoord om al tijdens je opleiding te beginnen solliciteren. Zo had ik meteen een contract beet bij AG VESPA - Stad Antwerpen."

Wat houdt je job in?

"Ik help vooral bij het onderhoud van sociale woningen. Als er verbouwd moet worden of een van de bewoners een probleem heeft, ga ik er naartoe met mijn teamgenoot, die me ook verder opleidt. Ook kunnen we hier extra bijscholingen volgen. Dat vind ik geweldig. Net als de sfeer op het werk."

Hoeveel vrouwelijke collega's heb je?

"Geen! Toch niet in mijn functie, wel op de bureaus. Maar dat vind ik niet erg. Het is fijn om met mannen samen te werken, er wordt veel minder geroddeld. Ik herinner me nog hoe bijna iedereen 'toevallig' eens passeerde op mijn eerste werkdag, om me te zien. Blijkbaar hadden ze verwacht dat ik een beer van een vrouw zou zijn. Toen ze me zagen trokken ze grote ogen. (lacht) Ook moest ik mijn eerste week een hoogtewerker op om lampen weg te halen, en moest ik veel kapwerk doen. Gentlemangewijs hadden collega's aangeboden om dat voor mij te doen. Dat sloeg ik af. Zo zag iedereen dat ik niet bang was om mijn handen vuil te maken, en werd ik meteen aanvaard."

VDAB biedt heel wat heren bijscholingen aan van korte en langere duur. Ontdek er hier meer over: www.vdab.be/op-leidingen/aanbod?trefwoord=elektriciteit

A photograph of two men in a warehouse setting. On the left is a younger man with short dark hair, wearing a grey hoodie and dark work pants with a tool belt. On the right is an older man with grey hair, wearing a light grey long-sleeved shirt and dark pants, with glasses hanging from his neck. They are standing next to a large, round wooden cable reel. The background shows industrial shelving and a white door. The image is framed with a green and blue geometric border.

**“VOOR EEN OPDRACHT BIJ
MCDONALD’S MOCHT IK OP
HOTEL OVERNACHTEN”**

ZEVENDEJAARS INSTALLATEUR GEBOUWAUTOMATISERING JONATHAN DUPONT (19) LEERT AL TWEE JAAR 'DUAAL' BIJ ELEKTRICITEITSSPECIALIST LUC DE JONGE.

DUAAL LEREN: NIET VOOR IEDEREEN

GO! Atheneum Geraardsbergen, waar Jonathan studeert, is een grote voorstander van duaal leren. "Iedereen die in het vijfde jaar bso elektrische installaties zit krijgt er uitleg over en kan zich kandidaat stellen. Dan volgt een selectiegesprek met de trajectbegeleider duaal leren. Die stelt vragen over elektriciteit, maar vooral over je motivatie en de manier waarop je met mensen omgaat. Als duaal leerder draai je namelijk echt mee in een bedrijf. Je komt in contact met klanten. Dan is het belangrijk dat je altijd beleefd bent en je best doet."

DIT HAD IK AL EERDER MOETEN DOEN"

Jonathan had al bij de start van het vijfde jaar een goed gesprek achter de rug, maar stapte pas in het zesde jaar in het traject. "Achteraf gezien had ik niet moeten twijfelen en eerder voor duaal leren moeten kiezen, want ik vind het geweldig! Ik ga nu twee dagen per week naar school en de overige drie dagen leer ik in de praktijk bij Luc De Jonge. Stiekem vind ik dat leuker dan in de les zitten. Omdat je constant bezig bent, vliegt de tijd! Als ik terugdenk aan mijn eerste dagen bij de firma lijkt dat al erg lang geleden. Ik was jonger, had geen idee hoe het bedrijf in elkaar zat, wat ik moest doen... Nu zijn we bijna twee jaar verder en weet ik goed hoe alles hier loopt. Veel taken kan ik zelfstandig uitvoeren."

OVERNACHTEN OP HOTEL

Jonathan is bij Luc De Jonge bezig met residentiële én industriële elektriciteit. "Ik ging vorig jaar met mijn toenmalige mentor kabels leggen in huizen en toevallig ook in de sporthal van onze school. Dit jaar bouw ik met mijn nieuwe mentor Eric elektrische borden voor acht nieuwe vestigingen van McDonald's. Je kan zo'n bord vergelijken met een grote zekeringkast, alle elektriciteit van een restaurant moet erop worden aangesloten. Omdat de borden vrij complex zijn, gebeurt de bouw in het atelier. Daarna gaan we de borden plaatsen op de werven. Twee keer was het zo ver rijden dat we ter plekke op hotel mochten overnachten omdat de aansluiting drie dagen werk was. Op school maak je zo iets niet mee. Daarnaast kon ik hier ook een opleiding hoogtewerker en VCA volgen. Zulke kansen moet je grijpen."

AL EEN CENTJE BIJVERDIEND

Leerstof die niet aan bod komt op de werkplaats krijgt Jonathan op school. "Binnenkort gaan we bijvoorbeeld facturen leren opstellen. Hier werk ik ook niet met PLC's, dus programmeren en domotica behandelen we ook in de les. Dat is goed, misschien komt die kennis later van pas. Als leerling duaal leren heb ik wel het geluk dat ik er geen examens over moet afleggen. Ik word doorheen het jaar geëvalueerd in het bedrijf. Nog een voordeel is dat ik al een beetje geld verdien. Daarmee heb ik een auto gekocht. Maar de grootste troef is ongetwijfeld dat ik zo veel bijleer. Omdat ik al veel ervaring heb opgebouwd, kan ik hier hopelijk blijven werken als mijn zevende jaar er straks op zit."

ZIE JE JEZELF OOK WEL DUAAL LEREN?

Informeer je als de bliksem
via de app dualbyvolta.be

VOLTA

KRUISPUNT VAN ELEKTROTECHNIEK
CARREFOUR DE L'ELECTROTECHNIQUE

Volta vzw

Marlylaan 15/8 Avenue du Marly
Brussel, 1120, Bruxelles

T 02 476 16 76

www.volta-org.be • info@volta-org.be

RPR Brussel • BTW BE0457.209.993

Watt's Up is een campagne die Volta voert op vraag van de sociale partners. De campagne heeft tot doel de instroom van arbeiders in de elektrotechnische sector te verhogen en richt zich behalve naar jongeren en hun ouders, ook naar werkgevers, scholen en opleidingscentra.

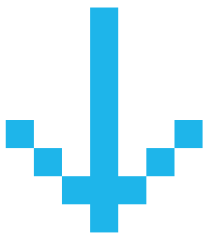
METALLOS MWB
1982/2017

ELOYA
ELECTROTECHNISCHE
WERK- EN OPLEIDINGSCENTRA

FEE

Nelectra
NEDERLANDSE
ELEKTROTECHNISCHE
WERK- EN OPLEIDINGSCENTRA

Techlink
TECHNISCHE
WERK- EN OPLEIDINGSCENTRA

HEB JE ZELF EEN INTERESSANT PROJECT?

Laat het ons weten via
info@wattsup.be of
[www.facebook.com/
wattsup.nl](https://www.facebook.com/wattsup.nl)

COLOFON

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Ewa Bulthez

CONCEPT EN REALISATIE:

Link Inc

REDACTIE:

Link Inc

LAY-OUT:

Zeppo

FOTOGRAFIE:

Jelle Vermeersch
Jens Mollenvanger

KIES VOOR EEN TOEKOMST VOL SPANNING EN ENERGIE

GO-ELECTRO.BE

Deel www.go-electro.be

Verken onze website en ontdek welke deuren een elektrotechnische opleiding voor je kan openen.

**GO-ELECTRO?
GO NEON!**

Beantwoord de vragen op go-electro.be en win jouw naam of lievelingswoord in neonlook.